

DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

Szerkesztőség: Burgundia-utca 9. sz.	Felelős szerkesztő:	ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Kiadóhivatal: Főiskola.	SZARKA LAJOS.	Egész évre 4 korona.
Megjelenik havonként kétszer.	Főmunkatárs:	Fél évre 2
	Baja Mihály.	Egyetemi és akadémiai polgároknak, önképző-
	Kiadóhivatali főnök:	köröknek:
	Kun-Szabó Gyula.	Egész évre 3 korona.
		Egyes szám ára: 20 fillér.

El addig, ahová jutottunk.

Aminek bekövetkezését előre sejtettük, de amit — szerettük hinni, — hogy megtörténtté lenni a kiélesedett és kiélesített ellentétek dacára sem enged a kölcsönös engedékenység, tapintat és türelem: a szakadás hát csakugyan bekövetkezett. A Magyar Irodalmi Társulat egyik múlt havi gyűlésén a társulat három tisztviselője beadta lemondását, negyvenöt tag pedig bejelentette a társulattól való kilépését.

Nem szándékszem e cikk keretében magát a tényt s a kilépésre okot szolgáltató körülményeket ismertetni. Majd az „Ifjúsági hírek“ rovatában emlékezem róla. Itt csak arra az utra akarok rámutatni, melyen haladva az Irodalmi Társulat az ifjúság békéjének mindenkor menedékhelyéből a háborúság fészkévé lett; amelyen haladva oda jutott, hogy — holott az ifjúságnak hivatás, gondolkodás, célok és törekvések által elválasztott elemeit a múltban mind egyesíteni tudta szeretetben, az eszmények ápolásában, — most saját kebelében kellett beállani a szakadásnak.

A Magyar Irodalmi Társulat békéjének biztosítékát, erejének forrását az képezte, munkájának eredményes és áldásos voltát, feladatainak sikeres megoldhatóságát mindig az tette lehetővé, hogy nemcsak saját kebelében nem engedte meg a pártszinezet jelentkezését, a pártérdek érvényesülését, a pártharcok dülését, de társulati minőségében gondosan távol tartotta magát minden körén kívül folyó pártharcoktól is, aminthogy nem avatkozott bele a maga után harcot vonó, ellentéteket hagyó ifjúsági bel- és külmozgalmakba sem. Nem foglalt állást sem itt, sem ott; nem harcolt pártok ellen, nem támogatótt pártokat, megmaradt semlegesnek, hogy — úgy mondjam — az ifjúság közös családi tűzhelyének, ahol a

harcban, munkában megfáradt lélek pihenést talált, ahol a megterhelt szivek elfeledték az elválasztó érzelmeket s ellenszenv helyett szeretetben ölelkeztek, ahol, kik a harcterén mint ellefelek állottak egymással szemben, a közös tűzhely szeretetében kibékültek. Bántani nem bántott senkit, rá nem vethetett tehát ez alapon senki, a saját munkakörén belül pedig alig van valami, mi tagjait egymás ellen harci sorba állíthatná s így élt békén, dolgozott csendesen, szeretve mindenektől.

A nagyra hivatott múlt esztendő azonban megelégette a járt utat, szűknek találta a régi korlátokat, kicsinyeseknek, keveseknek saját feladatait. Új ösvényen, saját maga által verten akart haladni; szélesbiteni, nagy erejéhez akarván szabni munkakörét, a helyett hogy csak tágitotta volna, kitérte, ledöntötte a régi korlátokat; nyakig belegabalyodott a pártmozgalmakba és harcokba annyira, hogy társulati mivoltából maga is párttá alakult, hatáskörébe vonta az ifjúsági politikai intézését; szónokolt, tüntetett, ország dolgát intézett és kormányt buktatott; csinált mindent, mivel csak a vezéregyleti méltóságot kivívhatta és kiérdemelhette. Többi között elvonta és saját külön céljára használta fel e lapok pénzét, a Magyar Irodalmi Társulatot meg rávezette a régi utról arra a virágos ösvényre, melyen olyan virágok nyílnak, mint a társulat kebelében ez évben dülő békétlenségek, pártoskodások, surlódások és huzavonák, meg olyan gyümölcsök teremnek, mint ez a mostani szakadás.

Ne tessék azt mondani, hogy nincs igazam. A csak ez évben jelentkező bajok magvai ekkor és ezzel lettek elszórva és a szakadás gyökerei ebbe a talajba nyulnak vissza s innen hajtottak ki. Hogy a múlt évben ily jelenségek nem merültek fel, nem

mutatkoztak, az nem érv ellenem. Nem mutatkoztak, mert nem mutatkozhattak a dolog és természet rendi szerint. Hiszen mi volt az Irodalmi Társulat maga is? A társulat keretében szervezkedett párt, összekapcsolva, összetartva, egységessé téve a párt szempont, párt érzelmek s közös harci szellem által. Az ellenpárt iránt érzett békétlenség, ellenszenv befelé békét és szeretetet, ezzel kapcsolatban oly egységet szült, mihez hasonló nem egy hamar fogja összekötni a társulat tagjait. Hogyan merültek volna fel hát az ez évi tünetek a társulat múlt évi életében!?

Az elhintett magvak csak most kezdik meghozni virágaikat és gyümölcseit. Idő és körülmények kedvezők. Az ellenzéki táborok szétszóródott, a társulat régi vezetői eltávoztak, nincs, a ki a régi elvezetést még egyszer úgy összehozza, olyan egységessé tegye, csatasorba állítsa, pártharcot vívni képesítse. A közkatonák száma is megapadt, harci kedvük és hevük is megcsapant. De azért bevonultak az irodalmi társulatba, vivén szívükben egy kis tavalyi ellenzéki mérget. Bevonultak a másik párt hívei is, hogy pozíciójukat e téren is biztosítsák, s hogy minél inkább biztosítsák, tetemes számmal. Így az Irodalmi Társulat, két pártérzelmek által elválasztott elemből alakult meg. Olyan fél barát, fél ellenségek. Már maga ez sem sok kilátást nyújtott a tagok békés összeférésre. Ehez járultak és ennek következményei gyanánt szerepelnek a paktumos választások, minnek folytán ép a társulat legfontosabb tisztségeit nem a társulat tagjainak önkéntes bizalma és szeretete, a békének ezen megdönthetetlen erősségei, hanem a pártközi megegyezések és alkudo-

zások töltötték be. Ez meg a tisztviselők békés munkájára vonatkozólag nem nyújtott kecsegtető kilátást. Mindezek a társulatnak a tavalyi párt-harcokba való belevívésének eredményei. Vegyük most már ezekhez még azt is, hogy a társulat tagjai hittanhallgató és jogász mivoltuk szerint is elkülönülnek, amit ez az esztendő — sajnos — úgy kifejtett. Hol itt az alap melyen egységes, békés, eredményes munka várható lett volna? És lehet-e csodálkozunk, ha az ily pártelemekből így összealakult Irodalmi Társulat munkálkodásában felmerültek azok az ellentétek, surlódások, huzavonák és békétlenségek, melyek tisztviselők és tisztviselők, tagok és tagok, tagok és tisztviselők között s viszont felmerültek, s amelyek ezt a mostani szakadást előidézték?

Hogy a társulat kilépett tagjai nem tudtak fölibe helyezkedni bizonyos szempontoknak, hogy saját kilépésre indító okaiknál nem tudták fonnebb helyezettetni a társulat érdekeit; hogy a társulat vezetője nem talált utat és módot, mely e szakadást meg nem történtté tehetné volna: csak sajnálhatjuk és sajnáljuk is, de maga a szakadás felett nem csodálkozhatunk. Elkerülhetetlen, természetes és logikus folyománya az a társulat múlt évben megváltoztatott és elfoglalt újabb álláspontjának, a feladataitól, hivatásától való eltérésének, a jónak bizonyult hagyományos utról való letérésének, annak a szellemnek és gondolkodásnak, amely már a tettelegességtől sem riad vissza, s mely negyvenöt embernek a társulat testéből való kiszakadását necsak titkos örömmel tudja látni, de felzúgó éljennel is tudja kísérni.

Szarka Lajos.

Sirvavigadó.

Vén hegedős térj be kicsinyke lakomba!
Olyan egyszerű bár, szívesen fogad.
Szemed itt nem láthat bizakodó pompát,
De találsz hű szívet, védő karokat!
A szelid napsugár ablakomon áttör,
Megölel bennünket enyhén, melegen.
Halovány arcunkat fényárba fűrésztli...
— Vén hegedős jer hát, nyitva kebelem!
Szárz fátat vedd fel remegő kezedbe,
És sirjon, ahogy tud, olyan szomorun.
Keserű éltednek minden komor álma,
Viharos emléke éljen a vonón!

Oh, mert az én éltém oly egy a tieddel:
Egyedüli, pusztá, mint a sivatag,
Pedig arcom ifju, hajam se fehér még...
— Vén hegedős, huzz csak siró dalokat!
De ne sirj, hagyj félbe! Miért e sohajtás,
Hiszen im előttem telve a pohár!
Nagy a kedvem máma, cudar, aki busul,
Az a bölcs, ki vigad, míg jó a halál!
Bu, gond le a sirba, szerelem utánok!
Ne maradjon más itt, csak a bor, a dal,
A legeslegvigabb dalomat zendítsd rá
Vén hegedős, hisz még szívem fiatal!...

*Fiatal a lelkem, rajongani tud még
S szabadon szárnyalni, mint a sas madár.
Viharos röptében az eget éri,
Szilaj erejében küzdelemre vár.
Lemondani nem tud, meggyőzni se tudják
Álomtalan éjek, szomoru napok,
A halál zord árnyát messzire riasztom
S közeledtén mindig szívből kacagok!...*

*De mért e mosolygás halovány orcádon,
Szemedben a könnyü, óh mondd, mit jelent?
Voltál te is ifju, busulva rajongó!
Szárnyaltad-e át a roppant végtelent?
— Értem, te csalódtál, álmod magasáról
Ledobott az élet, a sors, a való,
Szomorun rebegek remegő ajkaddal:
„Gyermekem, az égen minden oly csaló!...*

*„Ime, amig lelked a magasban járva
Feledi a földet, s ami rajta él,
Öreg szüleidnek szerető szívéből
A reménytelenség siró szava kél;*

*Álmaid virága, ragyogó tündére,
A szelid leányka szeme másra néz.
És mikor aláhullsz sugaras egedből,
Számodra a bus sir hideg ágya kész!...*

*„Voltam én is ifju, busulva rajongó
Bolyongottam én is zugó lomb alatt,
Szövögettem ottan bizakodó hittel
Hihetetlen édes, rózsás álmokat...
S mi maradt belőlök —: tört szív, komor emlék,
S ez a hangszer, melylyel multam' temetem...
Lelkedre vigyázz hát, a csalódás úgy fáj,
Maradj csak a földön, édes gyermekem!..*

*Vén hegedős úgy fáj e sötét tanítás!
Fényes büszke váram imé, leomlott,
A nap eltűnt újra kékkellő egemről,
Keserü arcával mosolyog a hold...
Vedd fel száraz fátat remegő kezembe,
Lábam alatt nyugszik átomkoszorom,
Temetőben állok, bus ciprusok alján...
Vén hegedős, huzzad sirón, szomorun...*

Gulyás József.

Csillaghullás.

Már őszebe hajlott az idő. Letarolt volt a mező s a szüreti munkától is csak pár hét választotta el még a türelmetlen gazdát. Szépen mutatott a szőlő, vidáman néztek hát a szüret elé. Kellemes estéket tölthetett az ember a szabadban, akár sétával, akár mással, ha meg hát épen okosabb dolga nem volt — a csillagok hullásának nézésével.

— Ez az enyém!

— Az meg ott az enyém!

— De hiszen az ép most futott le...

— Épen azért...

Az együtt beszélgető leány és fiatal ember megszorították egymás kezét.

— Hát csakugyan férjhez mégy?...

— Mert menni kell!

— Ugyan mi üz? A világ ugy-e? Hogy te is asszony légy? Hogy asszony és semmi más! ha mindjárt szerelem nélkül is. Erzsike, ne légy te másé soha...

— Ernő! Ne beszélj így! Hidd meg, nekem fáj legjobban, hogy elválnék, én siratom legjobban sorsomat... meg aztán nem foglak én elfelejteni téged soha...

— Soha?! — olyan gépileg ismételte Karla Ernő az utolsó szót. Félig kérdés is volt az, félig meg sóhaj, s a leány ujlag mondta:

— Soha!...

Közelebb húzódtak egymáshoz.

Tán fázol is? Kissé hűvös az est!

A szék támlájáról köpenyt vett elő s a leány vállaira terítette. A köpeny feladásánál, jóformán akaratlanul, úgy esett, hogy megcsókolta a leányt.

— Ernő! — kiáltott hevesen a leány. Össze akarta szidni jól a vakmerőt, akinek különben csak az imént mondta, hogy szereti, de aztán a szidásból csak ennyi lett:

— Hátha meglátják?...

Egyébiránt ez az intés felesleges is volt. Nem járt senki arra, csak ketten voltak egyedül.

— És ha meg is látnák? — veté ellen

Karla

— Ugyan! Hát a vőlegényem?

— Persze... persze... maga már menyasszony. (Most magázta először!)

— Gunyolsz?

— Én téged? Mért keserítem magamat még jobban? Nem elég nekem az a tudat, hogy akit szeretek, imádok, akiért való volt egész eddigi életem, az másé lesz, hanem még — a rendesen kétélű gunynyal illessem?!... Erzsike, mondj le szándékról, hiszen nem szereted azt... Jójj velem... Óh, én álmaimban annyiszor elgondoltam,

hogy veled, távol a világtól, egy annyit megálmodott csöndes zugban élem át az életet... lásd, boldogtalan leszel te is, én pedig... Nem folytatta tovább, zokogásba fult szava. átölelte azt a leányt és sirt keservesen, amint csak egy férfi tud sirni...

— Ernő! Ne kinozz! Tudod egy szegény, árva leány sorsát. Hidd el nekem, nehezen tudom rábirni magamat e lépésre, hidd el nekem, hogy mig közönyt erőltetve, száraz ajakkal mondom ki neki az „igen“-t, addig sirok magamba sokszor, a vissza fojtott keserűség ezer mérges tövisé tépi, szaggatja a szívemet, de mit tegyek?! Mennem kell! hányszor ismétljem, hogy szeretlek, hányszor mondjam, hogy szívemben a te rólad szőtt ábrándokkal járom meg majd mindennapos kál váriám, melyet majd „élet“-nek kell neveznem, hányszor, óh, hányszor mondjam neked... nem szólt többet, sirni kezdett ő is.

Legalább ketten sirtak már!

S amint a két alak egymást átkarolva sirt csendesen, a szeptemberi égről sűrjen hullottak a csillagok.

Vajjon melyiké hullott le hát igazán?!...

* * *

Nagyvárosi kis hónapos szobában beteg fekszik egy ifju. Nincs senkije. Idegen a lakásadó, idegen a cselédleány... Ugyan ki is tartozna egy ágról szakadt fiatal emberhez?

A beteg nehezen és ritkán lélegzik. Homloka verejtékes s ajkai kékes-zöldben játszanak. Az egész test különben már közel van a megdermedéshez.

A szoba hangulata hozzá illik ahoz a beteg, ágyban fekvő nyulánk, sápadt ifjuhoz. Pár darab butor, de az is ringy-rongy, valamikor jobb napokat láttak ép úgy, mint az a másik rom, ki az ágyban beteg fekszik.

Az ágy mellett, a falon egy kép. Karcsu, szőke haju leány. Könnyű, nyári ruha testén s fején kissé féltre billentett piros pipacsos nyári kalap. Az ajkak mosolyra állanak. Pedig ebben a szobában s ennek az ifjunak élete történetében annak a nevető ajku leánynak inkább sirni kellene. A beteg órákig nézi szótlanul. Réveteg tekintete bágyadtan tapad a képhez... erőlködik... fel akarna ülni az ágyban, megcsókolni talán azt a képet... de nem bir, mindannyiszor visszahanyatlik párnájára...

— Pedig be szeretném!... — szól halkán, alig hallhatóan — csak egyszer legalább... egyszer utoljára... igazán utoljára... persze, hogy utoljára... hiszen holnap már... mit? ...holnap?... nem lesz már nékem holnapom... Nézte merően azt a képet. Azután ujólag fel akart kelni... nehezen ment, de addig-addig, mig kezével elérte és letépte a falról.

— No hát meg vagy! Itt vagy kezemben, jaj, de nem így voltál egyszer... no de hát az már régen volt, bizony régen... be szép is volt az, Istenem!...

Ezerszer is megcsókolta azt a képet s még akkor is szorosan tartotta kezében, mikor nagy nehezen elszenderült. Aludt elég jól s álmodott boldogan, néha még fel is nevetett álmában... talán róla álmodott! Egyszer csak álmában elkezd sirni keservesen, majd abba hagyja a sirást s álmában csendesen, vontatottan mondta:

— No, hát ne sirj te se Erzsike!...

Felébredt. De azért nem nyitotta ki szemeit, most már ébren mondogatta:

— Lásd, én sem sirok már!...

Alig mondta ki az utolsó szót, heves sikoltást hallott. Felnyitotta szemeit, előtte állott egy mély gyászba öltözött nő, az sikoltott úgy.

— Ernő! Ernő!

A beteg bágyadtan fordította oda fejét, de nem szólt. A nő ismételte

— Ernő, hát nem ismeresz?

A beteg csak fejével intett: nem!

— Én vagyok... igen, igen, én vagyok a te... Erzsikéd, — az utolsó szónál már elnyomta szavát a zokogás, majd egészen közel lépett az ágyhoz és átölelte a beteget

— Nem, ön nem az! Hiszen Erzsike itt van!

— S ezzel előmutatta az előbbi fényképet, amely a nőt, még mint nem menyasszonyt ábrázolja.

— Ez Erzsike, ez!...

— De hisz az én vagyok.

— Óh nem! az én Erzsikém engem biztosan vár valahol, de meg az nem is gyászol, az, tudom, most is rózsaszínű ruhában jár, vár engemet, hogy utána menjek, megyek is, hiszen már emberré küzdtem magám, megyek is. Ön dehogy is Erzsike...

A nő tehetetlenül sirt. Belátta, hogy a beteggel hasztalan minden vitatkozás, az még most is ott gondolja magát azon a szeptemberi estén, talán most is a hulló csillagokat nézi.

— Ez az enyém! amelyik most jött fel épen! ..

Rendbe tette a kis szobát, megigazitotta a beteg párnáját, intézkedett, hogy gondos ápolásban részesüljön a beteg és — elment.

Teltek a napok.

Karla Ernő újra talpra állott Persze nem emlékezett semmire, ami az Erzsike itt létét illeti; a képét szépen visszazegezte a falra s dologba fogott ismét. A háziakat nem kérdezte, azok meg maguktól egy szót sem szóltak. Egyszer erőltette meg magát a házi asszony, akkor is csak annyival, hogy levelet adott át neki:

— Ezt meg, kérem, akkor hagyta itt az a Nagysága!

Izgatottan bontotta fel.

„Kedves Ernő! Betegágyadnál én látogattalak meg, de erős lázadban te nem ismertél rám. Ezerszer csókol szerető özv Boóhlné — Erzsike“.

Zsebre dugta a levelet s felmondta lakását, később egész nyugodtan asztalhoz ült írni Erzsikének, azaz hogy özv. Boóhlné önnagyságának:

„Nagyságos Asszonyom!

Amit ön velem betegségem alatt tett, az csak nemesen érző szívét példázza, ha nem is épen én velem szemben, hanem a betegségben sinylődővel szemben. Mert hiszen, ha épen velem szemben akart könyörületes lenni, úgy nem most szánakoznék rajtam, hanem akkor tette volna azt, mikor kezét másnak adta. Hiába nekem a már

akkor is felhozott mentség, hogy gyámja s rokonai erőltették, hiába... de hagyjuk ezt, amit Erzsike nem tett meg, azt özv. Boóhlné már meg nem teheti!

Asszonyom! én most is szeretem önt! De ezt a szerelmet már lehetlenné tette az a család, mely engem akkor ért, midőn Ön mászó ment nőül. S ez a csalódás üldöz engemet ma tán még jobban, mint valaha.

Asszonyom! Engem az elválásunk óta eltelt hosszú tíz esztendő rideggé tett, durvává, ma már nem vagyok az a vajszivű Ernő. nem vagyok már senki sem, csak egy élő tucat alak, sziv, lélek nélkül... én már kerülöm önt... Elbujtam ide, ön rám talált ép akkor, midőn a halállal tusakodtam... megmentett az életnek, ugyan miért?! miért?! Hagyott volna meghalni; lássa én vágyom oda, ahonnan az ön lelke megszabadított.

De ön nem hagyott elveszni! Sőt most már követel az életnek. Hagyjon engem magamra, innen elköltözöm. ne keressen, ne kutasson utánam, az én sorsom nem özvegy Boóhlné, az én sorsom Erzsike!...

* * *

Az égről most is sűrjen hullanak még a csillagok. Nekem pedig úgy tetszik, hogy mindkettőjüknek egyszerre hullott le arról a szeptemberi égről szerelmöknek csillaga!

Nagy Mihály.

Az éjszakából.

*Reámborulsz szomorú éjszaka;
Kiterited fekete fátyolod.
Mehalt a nap, meghalt a fény, meg...
És te hiába gyászolod,
Többé — sohase tér meg!...*

*Jössz sötéten, — ki tudja honnan,
Mint egy nagy halottas menet,
Minden virágot letiporva.
És rózsaszínű fejüket
Lehajtod mind a porba...*

*Jössz és veled ur lesz a hallgatás
A föld felett, az ég alatt.
S nesz nélkül, sóhaj nélkül, fázva,*

*A fák reszketve állanak
A sötét némaságba'...*

*Terjedsz, az égen és a földön
Koporsód árnya elhalad.
S apró csillagok sáppadt fénye
Hinti sugárral utadat
A hallgatag setétbe...*

*S mikor már mindent eltemettél,
Én addig gyászolok veled,
Mig omló könnyemen keresztül
A hajnal első fénye rezdül --
S a felkelő nap rám nevet ..!*

Milotay István.

Vajda szerelmi lirája.

— Tanulmány. —

(Vége.)

A Gina-cyclus utolsó dalához értünk. — Mig az előbbieken, Vajda költészetét ismerve, feltűnően kevés képet találunk, ebben a XXV-ik himnuszban, egy hármás nagy gondolatot egységbe foglaló, ragyogó képsorozat áll előttünk; s mintha itt a Heine ecsetjét használná Vajda feltűnő módon. A német költők közül Heineért rajongott; szellemessége, könnyedsége valósággal elragadta. — talán azért is, mert benne ezek kevésbé voltak meg. De azt a sejtelmes hangot a leírásokban, mely Heinénél, kivált első korszakában, oly gyakori, Vajda ebben a XXV-ik dalban kitűnően eltalálta. Szellemidézés ez a költemény. Holdvilágos éjszakán fehér árnyak adnak találkoztót egymásnak, ott hagyva sirjokat, midőn

„Lombkarjai a gyászfűzeknek
Hívólag integetnek;
Ásító sötét odukból
Kelő nehéz, fojtó illattól
A rózsza, liliom megcsapva
Szomoruan fejét lehajtja;
A nagy döböntő némaságból
Rejtelmes szellemhang szól....“

Az éjszakának ebben a kísérteties csöndjében jósol a költő Ginának találkozást. A képeknek szakadatlan során át így szól:

Ha végre hosszú vándorlásból,
Éjfél után, sötét borúból,
Nagy tarjagos felhőknek ormán,
Mint fehér szűz a zárda tornyán,
Előjön a hold s meg-megállva
Merengve néz a keresztfákra,
Mint csöndes örült, ki andalogva
Magához jö egy pillanatra,
És széttékvén, amit lát, hall,
Lelkét betölti borzalommal;
Elméje, sebtelt szíve fájdul,
És könye sűrűn megered, hull,
Hull egy hideg, fehér halottra,
Mint holdsugár a sírszoborra:
Majd éjfelenkint, ilyen percben
Látsz megjelenni közeledben,
Merengve, emlékezve szótlán,
A messze multba varázsoltan;
S én majdan újra elmélyedve
Az egykor gyilkos szép szemekbe,
Hol máskor a dölyf lángja égett,
Ott majd csalódott büszkeséged

S egy késő gondolatfény csillog,
És ajkadon lebeg, hogy elmondd;
S holdfény karod kitérve indulsz,
De szíved oly nehéz, aláhúz,
Alá, alásülyedve lassan,
Ahol csöndes, hideg, sötét van....

Mert letelik a szellemóra —
Le, vissza! le a koporsóba!

Ime, így áll a jövő Vajda előtt. A kik az életben nem értették meg és nem érték el egymást, majd a mulandóság hazájában, egy-egy szellemórán, utóljára még találkoznak: s az eltévesztett és csalódott szív megbánásra nyílnék, de késő! mert letelik a szellemóra — le, vissza! le a koporsóba!

Ezzel mintha bezárulna a Gina emlékének szánt dalok sorozata. Már ebben az utolsó versben előrevetett pillantást a költő; mintha kifáradt volna a jelen reménytelen csatájában. Zaklatott, szaggatott hangja ez utolsó dalában Ginához: nyugodt, bár sejtelmes, mint a szellemeké. Nem kér, nem átkoz, nem sir, nem vezekel, — csak a jövő méhébe látó jós sulyos szavával mondja ki az ítéletet. Mintha ez a dal volna az a sirkó, melylyel szívébe temetett szerelmének koporsóját lezárja. — Husz esztendeig nem is ir Ginához semmit. De husz esztendő múlva újra felragyog szerelmének csodás napja. Mert tér és idő tüzet ki nem oltja. Szíve olyan, mint a tüzhányó; néha hosszú időre elcsendesül, oldalán zöldül a tenyészet; s lent a mélyén forrong a láva, mig egyszer újra kitör s biborfénybe borítja az eget.

Mint a Montblanc csucsán a jég,
Minek nem árt se nap, se szél,
Csöndes szívem, többé nem ég;
Nem bántja újabb szenvedély.

Körültem csillagmiriád
Verseny kacérkodik, ragyog,
Fejemre szórja sugarát;
Azért még föl nem olvadok.

De néha csöndes éjszakán
Elálmodozva, egyedül —
Múlt ifjuság tündértaván
Hattyui képed fölmerül.

És ekkor még szívem kigyúl,
Mint hosszú téli éjjelen
Montblanc örök hava, ha túl
A fölkelő nap megjelen....

Az örök szerelemnek ez az apothéozisa kétség-telenül legtökéletesebb alkotása Vajdának szerelmi lírájában. Szokatlanul röviden, tömören szól, nem csapong, mint mikor a szenvedély vihara veri; képzelete a legszebb képeket alkotja itt, mintegy öntudatlan művészettel. Három versszakon keresztül a nyugodt lemondás és emlékezet hangja vonul, — s az utolsó négy sorban már szíve kigyul. Soha igazabb képet nem használt Vajda, mint itt: „Szívem kigyul, mint hosszú téli éjjelen Montblanc örök hava, ha túl a fölkelő nap megjelen“. — Bár husz esztendő nem oltotta ki szerelmét; e költeménynök hangja összevetve a Gina dalokéval, mutatja azt a változást, melyen a költő mégis keresztülment. Szünetelése ellobogott; most csak szerelme napjától, a régi kedvestől, kapja a fényt, a meleget. E dal megszületésére is talán csak az emlékezet adott alkalmat; nem a személyes találkozás. Hiszen azt mondja, csöndes éjszakán, elálmodozva, egyedül, — merül előtte föl Gina hattyui képe, „mult ifjuság tündértávan“.

Harminc esztendő múltán még egyszer Gináról szólnak sorai. Találkoznak, — mint ő mondja — „utólszor, a sir előtt“.

Hítem, hogy lesz idő, midőn megömersz
S helyet cserél bennünk a fájdalom;
És folyni látom, majd ha már késő lesz,
A megbánásnak könyvét arcomon.

De harminc évi szenvedésért ennyi elégtételt sem nyert a költő. Gina hidegen és szótlánul ül mellette. Öreg korba hajló imádója, ki sok olyant lát ebben a titokzatos lényben, amit senki más, a multból fölmerülő képek során látja kedvesét ifjan, tisztán, mikor még másért nem dobbant szíve. S itt a kiengesztelődött szív csodás szerelmével és határtalan ragaszkodásával kegyetlen, szép istennőjéhez ezeket mondja Vajda:

És e varázslat rád is visszahat.
E lélek a te Veszta-templomod.

Oltára képében látod magad;
Mi vagyok én neked, most már tudod:
Ha majd e földi élettől megváltam,
Imába, dalba foglalt szerelem
Örökkévalósága a halálban...
Az ég, ládd, mégis eljegyzett velem!

Ki bájjaidból méltatlan vadakra
Pazaroltál nem értett kincseket;
Én, a hideg bálvány vezeklő rabja,
Ki minden kéjt szívébe temetett:
Most itt ülünk siralomházi lelkek,
És nézzük egymást hosszant, szótlán...
Tekintetünkben hajh! nem az elvesztett —
Az el nem nyert éden fájdalomja van!

Mit mondanak ezek a sorok? Vádat, a multját eljátszó szép Ginára. Mintha azt mondaná Vajda: ha ifjuságunk szebb napjaiban, megértve egymást, szívért szívet adunk: nem kellene most, így, csüggedt lélekkel bámulnunk egymás szemébe, mint siralomházi lelkek, az utolsó kinos éjszaka előtt. Mert az ő bűnhődésök a leggyötrelmesebb és legelkeserítőbb! Mások az elvesztett paradicsomot siratják, — mindegy! volt benne részök. De ők ketten még el sem nyerték az édent, mégis vezekelniük kell érette. Ennek a szomorú helyzetnek megfelelő, bánatos hangulatú képpel zárja be Ginához irt dalsorozatát:

Igy ül a hold ádáz vihar után
Elcsöndesült nagy, tornyos fellegen,
És néz alá a méla éjszakán
Bánatosan, de szenvedélytelen;
Hallgatva a sirbolti csöndességet
A rémteli sötét erdő alatt,
Amig a fákról nagy, nehéz könyecseppek
Hervadt levélre halkán hullanak....

Vajda szerelme tiszta volt, legszenvedélyesebb lángolásában is. Őt összehasonlítani Reviczkyvel nem lehet; mert Reviczky perditáról énekelt, akit birhatott, övé volt, — de Vajda egy kegyetlen, szeszélyes, lehet, nem anyagi erkölcsű, de nem is egészen elbukott nőért lángolt s szerette, nemcsak a test és vér vágyával, hanem a szív kiáltó szenvedélyével. S a boldogtalan szerelemnek a magyar költészetben, Balassi Bálinton kívül, nincs nagyobb költője nála!

Oláh Gábor.

Ifjusági birek.

A Magyar Irodalmi Társulat legutóbbi gyűléseit november 21., 28. és december 5-én tartotta. A nov. 21-iki gyűlés elnöki jelentésekkel vette kezdetét. Ezek közül a Varga Domokos és Erdélyi András ügyéről, a Varga Csongor által a Csokonai-ünnep meghívóinak elküldésénél, illetőleg címzésénél elkövetett sértésről s a választmánynak ide vonatkozó határozatáról már megemlékeztünk, így azt most mellőzzük. Megemlékeztünk arról is, hogy Szávay Zoltán egyik választmányi gyűlésen a maga és többek nevében a tisztikar ellen bizalmatlanságot jelentett be s indítványa tárgyalására rendkívüli gyűlés összehívását kérte. E tekintetben jelenti az elnök, hogy a társulat nt. felügyelő tanára, mivel rendkívüli közgyűlés csakis a társulat szellemi működését érintő, előre nem látott esetek felmerültén hívható össze, ez ügy pedig a szellemi működés körén kívül esik, de meg, mert az ily nemű ügyekben intézkedni hivatott választmány már a kérdésben határozott, a rendkívüli ülés összehívását nem engedélyezte s az ügyet további tárgyalás alá hocsátani nem engedi, mit a közgyűlés megnyugvással vett tudomásul. Jelentette továbbá az elnök, hogy a társulat aljegyzője beadta lemondását. A társulat elfogadta a lemondást s egyben a Szabó Sándor lemondásával megüresedett aljegyzői állást Bakcsy József és Keéky István jelöltek közül 24 szótöbbséggel 3 ellenében Bakcsy József 1. jh.-val töltötte be, elfogadván Kövér Bélának a jelöltségtől való visszalépését. Az elnöki előterjesztések után Kiss Pál, társulati főjegyző bejelentette tisztségéről való lemondását, indítatva erre a közte és az elnök között több ízben felmerült kellemetlenségek s az által, hogy a választmányi gyűlés maga részéről helyesnek nem tartott fegyelmi határozatait ellen az orvoslás nem adatott meg. A gyűlés a lemondást tudomásul vette. Majd Ozory István olvasta fel a társulat pénztárosának, Adorján Istvánnak hozzá intézett levelét, melyben tisztségéről való lemondásának a társulat tudomására hozatalát kérte. Jelentette továbbá, hogy ő és 44 társa a társulat kebeléből, mivel ők a társulat egyik diszkvalifikált tagjával egy társulatban nem lehetnek, annak a tagnak a társulathoz való kirakozását pedig a béke szempontjából sem akarják kérni, kilépnek. A jelentésre vonatkozólag elnök tudomására hozza a társulatnak, hogy diszkvalifikáltak tartott Varga Domokos már a társulathoz kilépett, azonban a kilépésüket elhatározottak az ügyet ezzel tisztázva nem látván, szándékuk mellett továbbra is megmaradván. Ozory István felolvasta a kilépésüket bejelentett 45 tag névsorát, mire azok a teremből ki is vonultak. Az ellenoldal megéljenezte, közgyűlési minőségében pedig tudomásul vette a kilépést. A kilépések bejelentése után a társulat elnöke beszédet intézett a tagokhoz, támogatás, együttés és szeretetteljes munkálkodást kérve; a közgyűlés pedig, mintegy ígéretül, bizalmat, magatartá-

sáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az elnöknek. Mivel pedig a kilépettek között Sallay Géza választmányi tag neve is olvastatott, helyét Fekete Zoltán 4. jh.-val töltötte be a társulat. Varga Csongor 1. th. követte még meg a társulatot a választmány utasításához képest, a Csokonai-ünnepély meghívóinak címzésénél elkövetett meggondolatlan és éretlen eljárásáért, aztán az elnök, kérve a társulatot, hogy a gyűlés műsorának lefolytatásába az izgatott hangulat miatt ne bocsátkozzék, a gyűlést berekesztette. — A november 28-iki gyűlés napirend előtt elhatározta, hogy a kilépésüket bejelentettek névsorát kifüggeszteni, azon felhívással, hogy amennyiben valakinek neve tévedésből került volna a jegyzékbe, az elnöknel jelentkezzék. Aztán felhívja elnök a közgyűlést, hogy a megüresedett főjegyzői és pénztárosi állást töltsse be. Előbbire egyhangulag Fekete Zoltán 4. jh.-t, utóbbira Tóth Sándor 2. hth. 8 szavazata ellenében 16 szavazattal Dobra Jenőt méltatta a társulat bizalma; a Fekete Zoltán jegyzővé választásával megüresedett választmányi tagsági helyet pedig Reke Kálmán 3. jh.-val töltötte be. A műsor folyamán Keéky István és Baja Mihály költeményeik felolvasásával, Dobra Jenő és Erdei Károly szavallatokkal szerepeltek. A gyűlés a felolvasóknak, ugyszintén Erdei Károlynak, ki Petőfi 4 költeményén azt mutatta be a társulatnak, hogy kell Petőfit szavallni, jegyzőkönyvileg mondott köszönetet, Dobra szavallatát pedig közép-sikerültre bírálta. — A december 5-iki gyűlésnek Erdei Károly „Két tenger partján“ c. utirajzának és Keéky István két költeményének felolvasása s a Bán István és Dobra Jenő hth.-ók szavallatai képezték tárgyát. A felolvasások jegyzőkönyvi köszönetben részesültek, a szavallatok közepesen sikerültek. E gyűléssel különben a társulat e félévi működését be is fejezte s legközelebbi gyűlését majd csak február elején fogja tartani.

Protestáns estély. A debreceni ev. ref. theol. akadémia Hittanszaki Önképző Társulata és a budapesti Bethlen Gábor Kör a következő meghívót bocsátotta közre: „Mi a reformátusok debreceni főiskolájának Hittanszaki Önképző Társulata a budapesti Bethlen Gábor Körrel együtt, a kálvinista öntudat ápolása s emelése céljából, 1903 december hó 13. napján a Bika-szálló disztermében országos nyolcadik protestáns estélyünket rendezzük, melyre ugy Debrecen szab. kir. város ős kálvinista lakosságát, mint az ország összes protestánsait szeretettel és tisztelettel meghívjuk. Jöjjetek el mindnyájan! Merítsetek új erőt a további munkára, melyet ki kell fejtenünk az igazság, az evangyeliom, a világosság diadalára! Jöjjetek el mindnyájan! Lássátok, mily hatalom van a protestantizmusban, a kálvinista vallásban, s midőn a lelkes sereg láttára kebleteket önértet szállja meg, alázatos szívvel s lélekkel gondolatok az Urra, akitől jő a világosság és minden jó! Jöjjetek el mindnyájan! A világosság

zengő szavaira hadd induljon fel a mi szívünk testvéries szeretetre, együttérzésre, együtt munkálkodásra, hogy így annál méltóbban járulhassunk az emberalakot öltött Világmegváltó, a gyermek Jézus elé. — Számozott üléshelyek ára 1 korona. Páholy-jegy ára 5 koron. Jegyek Csáthy Ferenc ur könyvkereskedésében és este a pénztárnál válthatók. Kezdeté pontban 5 órakor. A jövedelemből városunk szegény gyermekeinek bibliát vásárolunk és ajándékozunk, amely nemes célra felülfizetéseket is köszönettel fogad s hirlapilag nyugtáz a rendezőség. — Műsor: I. rész: 1. Fölszállt a mennybe. Szövegét írta Szabolcska Mihály, férfikarra szerző Aggházy Károly. Előadja a főiskolai énekkar. 2. Megnyitja az estélyt Harsányi Pál, a debreceni H. Ö. T. elnöke. 3. A protestáns jellemről szabad előadást tart Lic. Lenc Géza tiszaroffi ref. lelkész, theol. magántanár. 4. Édes anyámnak. Irta Szabolcska Mihály. Szavalja Szilágyi Vilma urhölgy, a debreceni ev. ref. tanítónőképezde növendéke. 5. Hegedü solo. Tartja Haris Ervin, hegedűművész, a Műegyetemi-Kör karnagya. Zongorán kíséri Fest Ottó, műegyetemi hallgató, a Bethlen Gábor Kör tagja. 6. A budapesti Bethlen Gábor Körről beszél ifj. Kelemen Mór, a Bethlen Gábor Kör elnöke. 7. Ráchel siralma. Irta Arany János. Szavalja Erdei Károly debr. hittanhallgató. 15 perc szünet. — II. rész. 1. a) Berceuse de Phyllis (a XVII. századból.), b) G. F. Händel: Menuet de l'Opera „Berenice“. Előadják: Pásztor Gyula I. hegedűn; Medgyesi Pál, Karakas István és Janka Sándor II. hegedűn; Lassgallner August violán, Tóth János cellón, Harsányi Géza nagybőgön. 2. A forradalom reggelén. Elbeszélés, írta és felolvassa Ritoók Emma urhölgy, a budapesti Bethlen Gábor Kör alelnöke. 3. Költeményt olvas fel Gyökössi Endre joghallgató, a Bethlen Gábor Kör tagja. 4. Rákóci harangja. Melodráma. Irta és szavalja Maday Gyula bölcsészethallgató, zenéjét szerzte Lengyel Dezső jh., zongorán kíséri Ángyán Béla jh. 5. Záró imádságot mond Baja Mihály debreceni hittanhallgató. 6. XC. Zsoltár. Közének. — Az ünnepélyek sorrendje: 1. Érkezés Debrecenbe december hó 12-én délután 3 óra 26 perckor. Az érkezőket a főiskolai ifjúság nevében üdvözlí Csiky Lajos theol. dékán, a H. Ö. T. felügyelő tanára. 2. Este a színházban diszelőadás. Szinre kerül Simonyi óbester. 3. December 13-án d. e. pontosan 9 órakor ünnepi Istentisztelet lesz a főiskola oratoriumában, következő sorrenddel: a) Közének. b) Téged hiszünk, Bognártól. Énekli a főiskolai énekkar. c) Imádkozik Benkő Vince budapesti hittanhallgató. d) Egyházi beszédet mond Harsányi Pál debreceni senior. e) 76-ik dicséret. Férfikarra, Sz. Nagy Károlytól. Előadja a főiskolai énekkar. f) Közének. 4. Istentisztelet után délig a kollégium s a város nevezetességeinek megnézése. 5. Délután fél 3 órakor a Csokonai-szobor megkoszoruzása, hol a) beszédet mond Miklós Elemér bölcs. hallg., b) szaval Oláh Gábor bölcs. hallg. 6. Délután háromnegyed 3 órakor a Szabadság-szobor megkoszoruzása, hol a) beszédet mond Nemes Elemér hittanhallgató, b) szaval Dobra Jenő

hittanhallgató. 7. Délután 3 órakor a gályarabok emlékoszlopának a megkoszoruzása, hol a) beszédet mond Barsy Károly okl. mérnök, b) szaval Farkas Imre. 8. Este 5 órakor Protestáns-Estély a Bika szálló disztermében. 9. Protestáns-Estély után közvetlenül társasvacsora a Bika-szálló nagy éttermében. Személy-jegy 2 korona. 10. December 14-én d. e. 10 órakor ifjúsági nagygyűlés a főiskola oratoriumában. 11. December 14-én délben 12 óra 18 perckor indulás vissza Budapestre. — Midőn e meghívót közöljük, azt hisszük, annak bevezető lelkes szavaihoz további szavakat fűznünk, a műsor egyes számaihoz dicséreteket ragasztanunk nem szükséges. Dicséri az maga magát, dicséri a hittanhallgatók felpezsdült kálvinista protestáns szellemét, a Hittanszaki Önképző Társulat erejét, lelkes munkálkodását, mindenek fölött a társulat ügybuzgó elnökét, Harsányi Pál széniort, ki a protestáns estélyek sorozatát másfél évvel ezelőtt a kálvini protestáns szellem terjesztésére és erősítésére megindította, ki azt az ügyiránti szeretetével másfél éven át állandóan oly magas színvonalon tartotta, ki a protestáns estélyek színvonalát ez estélylyel oly magasra emelte; mert kell-e mondanunk, hogy a mesebeli oroszlánrész ez estély rendezésében, összehozásában is őt illeti! — Nekünk hát szavunk nincs. Csak arra akarjuk kérni a debreceni ifjúságot, hogy ne tekintse ez estélyt tisztán a hittanhallgatók ünnepének; arra akarjuk kérni különösen azt a joghallgató ifjúságot, mely nemes önérzettel és büszkeséggel szokta magát kálvinistának vallani, de általában az egész joghallgató ifjúságot tekintet nélkül vallási válaszfalakra is. Az estély rendezősége oly figyelemmel volt a joghallgatók iránt, hogy külön, átirat utján is meghívta ünnepére. Vetkezzük le hát mi is e napra s aztán további életünk folyamára is mindazt, mi bennünket a jelenben elválaszt; ihlessen meg és hasson át bennünket az a szeretet, melynek születési ünnepéhez készülünk a karácsonyban; ne legyen közöttünk válaszfal e napon, ne legyünk se jog-, se hittanhallgatók, legyünk csak egy főiskolának gyermekei, egymásnak diáktestvérei, a fölvilágosodottság terjesztői és ünneplői. Idegenek jönnek közénk: ne mutassuk hát nekik azt, mi közöttünk ront, csak azt, ami épít: a szeretetet. — Mutassuk meg pedig azáltal, hogy az ünnep nemcsak a hittanhallgatók, de a joghallgatók ünnepe is lesz azáltal, hogy attól a joghallgatóság sem zárkózik el, sőt minél nagyobb számban jelenünk ott meg. Vajha az az ünnep ne csak a protestáns szellem ünnepe, de a mi megbomlott békénk eljegyzési ünnepe is lehetne és lenne!

Kántus ünnepély. A főiskolai énekkar f. hó 3-án, boldog emlékezetű Jámbor Ferenc kegyes alapítója emlékére gyászünnepélyt rendezett, mely alkalommal tagjai között a kegyes alapító alapítványának kamataiból 210 korona jutalmat osztott ki. Az ünnepélyen az alapító rokonain kívül szép számu közönség is volt jelen, kiknek sorában dr. Erdős József akad. igazgatót is ott láttuk. Említésre méltó ez azért, mert megszoktuk azt, hogy a kántus enemü ünnepélyein —

talán még a márciusi nagy szabásut leszámítva — az akadémia igazgatói nem szoktak részt venni, dr. Erdős urat pedig a kántus ez évben tartott mindkét ily ünnepélyén ott tisztelhattuk. A megnyitó emlékbeszédet Csiky Lajos theol. dékán, a kántus felügyelő tanára tartotta, a legnagyobb mértékben betöltve azzal azokat a magas igényeket, melyekhez a kántusnak két év előtti felügyelő tanára, dr. Erdős József szoktatta a közönséget a kántus életében talán példátlanul mondható megnyitóiival. Felügyelő tanár érdeme különben az alapítónak azon képe is, mely az ünnepély alatt a teremben látható volt, melynek megfestésére tavalyi emlékbeszédében ő hívta és kérte fel az áldozatkész rokonokat.

A Joghallgatók Tudományos Önképző köre a hosszas tengés után most talán új életre kél. Mint ugyanis értesülünk, azon joghallgatók, kik az irodalmi társulattól kiléptek, ide költözködnék s irodalmi tevékenységüket az egyesület ez irányban kiszélesített munkakörében fogják kifejezni. Vajha ami kárt kilépésükkel az irodalmi társulattól okoztak, változtatnák áldásossá ott! Vajha a bevonulás föltámadás lenne a Joghallgatók Tudományos Önképző köre eddigi életnek alig mondható életére nézve!

Az Olvasó-körből. A főiskolai felsőbb tanulók egyesületének könyvtára rendezés alatt áll, mely munka már a befejezéshez közel. Szükséges is volt e rendezés, mert az előző években rendelt könyvek sem katalógizálva, sem leltározva nem voltak, s mivel e munkák létezéséről természetesen csak a könyvtárnokok tudtak, belőle a tagokra semminemű haszon nem hárult. De szükséges volt még azért is, mert a választmány olyan nagyobb szabású rendelést eszközölt, hogy azoknak beosztása maga után vont az új alapon való rendezést. Megvette a választmány, mintegy 800 korona értékben Eötvös Károly, Eötvös József, Bárony István, Rákosi Viktor, Herczegh Ferenc, Mikszáth Kálmán, Garai János, Szabolcska Mihály, Czuczor Gergely, Baksay Sándor összes munkáit, továbbá Tolsztoj Leó, Szienkewitz, Turgenyev, Ohnet, Verne stb. külföldi hírességek műveit. Ezekon kívül a kitünő hazai és külföldi írók mindegyikétől vett egy-két munkát, hogy az ifjúság legalább az író irányával ismerkedhessen meg. A választmány tudományos munkák megrendelését ez alkalommal elejtette, mert azt akarja, hogy ez a könyvtár a szépirodalmi termékekkel ismertesse meg az ifjúságot, annyival is inkább, mivel a főiskolában elég tudományos munka van az ifjúság rendelkezésére bocsátva. Csak dicsérhető tehát a választmány eljárása, midőn a főiskolai ifjúság legnélkülözhetetlenebb szellemi élvezetéről ily kielégítően gondoskodott.

H I R D E T É S E K.

Komáromi Józsefnél

Debreczen, Piac-utca 12. szám alatt minden
5 korona vásárlásra **ajándékol** egy **fényképező gépet** kapni ingyen tanítással.

Alapított 1805

Csáthy Ferencz

bel- és küliródmű

könyv- zenemű- és papirkereskedése

DEBRECZENBEN,

II. kerület, Egyháztér, 2-ik szám alatt

(a nagytemplomnál).

Ajánlja dús raktárát a tudomány minden ágából, minden nyelven

KÖNYVKERESKEDÉSÉT

az irodalmi téren előforduló jelenségek gyors megszerzésére. Megrendelések árfelemelés nélkül a leggyorsabban s pontosan eszközöltetnek.

A legújabb és legkedveltebb **zeneművek nagy raktára**, zeneművek kívánatra megtekintésül is küldetnek.

Lombfűrészeti minták és deszkák dús raktára.

Végre 10,000 kötetből álló magyar és német **kölcsönkönyvtárát** legillőbb árak mellett. E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a kölcsön-könyvtár jegyzék.

Szolid szabott árak!

Az ifjúság részére

legújabb divatú

kalapok, czilinderek, chikkes nyak-

kendők, fehérneműek,

legjobb gyártmányú budapesti czipők,

kezyűk, harisnyák, sétabotok és esernyők,

penz-, szivar és cigarett-tárczák

legnagyobb választékban kaphatók

Fekete Jakab

úri divat és kalap gyári raktárában

DEBRECZEN, Fótér, Kistemplom mellett.

Az ifjúságnak 5% engedmény.

Szolid szabott árak!

Rózsavölgyi és Társa udvari zenemű kereskedésében

Megjelent! Rózsavölgyi. 25 eredeti magyar dal. Irta: Gyökössi Endre. Zenéjét énekhangra és zongorára szerző: Lengyel Dezső. — Ára 4 korona. A kik szerkesztőségünkben rendelik meg, 3 korona kedvezményes áron kapják.